

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség: Károly herceg-utca 6. sz. Szerkesztésért felelős: MARTON MANÓ főszerkesztő X. évfolyam 28. szám Kiadóhivatal: HEGEDŰS HIRLAPIRODA Bul. Reg. Ferdinand Oradea—Nagyvárad Vasárnap, 1928. február 5.

Forradalmi zavarok Indiában

Fegyveres összetűzések vannak az utcákon és elégetik angol államierőik lényképeit

— Az Estilap eredeti távirata —
Kalkuttából jelentik: A villamosalkalmazottak sztrájkja valószínű forradalmi jellegű összeütközéseké fajult. A sztrájk más munkásszakmákra is áttért. Az utcákon a sztrájkolók barrikádokat emeltek, amelyeken véres harcok folytak. A rendőrök és a munkások sortűzet adnak le egymásra.

rendőrség fegyvert használt. Egy meghalt, számos tüntető és rendőr megsebesült. Bombaiban tiltakozó sztrájk van. A tüntetők megdobálták a vasutakat és az autóbuszokat, amelyek most rendőri védelem alatt közlekednek. A bojkottisták több angol államierő lényképeit elégették az utcán, így Baldwin miniszterelejét, Simonsét és Mac Donaldét is.

lentik — a tüntetések teljesen el-fajultak. A diákok központi zúdírtanak a kivezényelt rendőrségre, egy rendőrbiztos megsebesítettek, több letartóztatás történt, — számos diákot a kórházba vitték. A nyugalom helyreállítása végett katonaságot vezényeltek ki, amely tüzérrel megerősített őrzéssel körbejár. A város legfőbb közlekedő pontjain ágyuk és gépfegyverek vannak felállítva.

Madrasban a tüntetők ellen a

Kalkuttában — mint később je-

A Hatvany-pör ítéletének külföldi visszhangja

A „Neue Freie Presse” kegyelemben látja a Hatvany-ügy végső fejezetét

— Az Estilap eredeti távirata —
A budapesti törvényszék súlyos ítélete Hatvany Lajos báró nemzetgyalázási perében, — amint az várható is volt — jóval Magyarország határain túl is feltűnést keltett.

Legelső sorban természetesen a bécsi sajtó reagál az ítéletre. A „Neue Freie Presse” a legkomolyabb németnyelvű napilap a következő kommentárral vezeti be a főtárgyalásról és az ítéletről szóló tudósítását:

— A pör, amelyet Hatvany Lajos báró, magyar író ellen tegnap lefolytattak, olyan eredményt hozott, ami a leg-sötétebb jóslásokra is rácafol. Az ítélet hétévi fegyházra szól, a polgári jogok gyakorlásának felfüggesztésével van egybe-kötve és ötszáz ezer pengő anyagi kártérítést juttat a kincstárnak. A magyar államgyalázásának büntetést, amiben Hatvanyt bűnösnek mondták ki, ilyen féltelmetlen minősítették. A vád mindenekelőtt a cikkek egy sorát róta Hatvany terhére; e cikkek 1921 és 1923 között jelentek meg a bécsi „Jövő” című lapban. — Csak vissza kell kissé gondolni: milyen feldúlt napok voltak azok és milyen magasra csaptak akkor még az izgalom hullámai. Továbbá azt is ügye-lembe kell venni, hogy Hatvany beismerte: súlyosan hi-bázott, önként tért vissza ha-

zárába és ünnepélyesen bocsá-
natot kért tévedéseierért.

— Ilyen körülmények között valóban helyénvaló-e: egyes súlyos kisiklásokat, túlzásokat és meg gondolatlanságokat szigorúan a nagyítóüveg alá helyezni, — még pedig a belső konszolidációnak, a jogállam újraépítésének a korszakában, amikor zavaros emlékekkel telített múltat felelősködni? Hatvany Lajos a honvágy üzte és haza is tért anélkül, hogy valami biztosítékra gondolt volna és számára — és nem csak az ő számára — keserves csalódás volt, amikor rögtön letartóztatták és vád alá helyezték. Magyarország történelme azonban arra tanít, hogy az emigráns irodalommal szemben türelmesnek kell lenni és a szenvedély kitérőseit nem kell mindig tragikusan venni. Az idősebb Andrássy Gyula grótot például halálra ítélték — és ő későbbben mégis nagyszerű szolgálatot tett hazájának. A Hatvany Lajos el-

volna és számára — és nem csak az ő számára — keserves csalódás volt, amikor rögtön letartóztatták és vád alá helyezték. Magyarország történelme azonban arra tanít, hogy az emigráns irodalommal szemben türelmesnek kell lenni és a szenvedély kitérőseit nem kell mindig tragikusan venni. Az idősebb Andrássy Gyula grótot például halálra ítélték — és ő későbbben mégis nagyszerű szolgálatot tett hazájának. A Hatvany Lajos el-

Borzalmas tűz Amerikában

Huszonötmillió dolláros kár

Bostonból táviratozzák:
Fall Rivel északamerikai városban tűz ütött ki, amely annyira elharapódzott, hogy a világ egyik legnagyobb tűzkatasztrófája lett belőle. Csütörtökön este egy üres gyárépületben meggyújtott valami és az egész városnak látszó tüzesetet hamar lokalizálták. Kiderült azonban, hogy nem alaposan. Egyszerre újból felcsapnak a lángok a hatalmas épület felett, áttérjedtek a szomszéd házakra, felgyújtottak egy szállodát, egy mozi, majd magát a városházát is, két ujságpalotát. Ebben a pillanatban 35 épület áll lángban, husz utcán égnek különböző nádtömbök és az összes szomszédos városok tűzoltósága koncentrálnak van. Az oltás munkája azonban csaknem lehetetlen.

Későbbi jelentések szerint a város üzleti negyede teljesen elpusztult. Nem kevesebb, mint öt utcarész minden háza elégett. A rendőrfőnök a kárt 12 millió dollárra becsüli, azonban a biztosító társaságok szerint az összes kár meghaladja a 25 millió dollárt is. Érdekes, hogy emberéletet egyáltalában nem követelt áldozatul a tűzvész, csak a törmelésektől sebesültek meg néhányan.

leni pert az első fórum már el-
intézte, mégis szeretőnk kife-
jezésre juttatni azt a remé-
nyünket, hogy a felsőbb bírói
fórumok az ítéletet jelentéke-
nyen enyhíteni fogják és hogy
végül is a kegyelem kiengesztel-
elő bevezetéséhez juttat egy
olyan fejezetet, amely oly sok
szenvetést foglal magában. Az
enyheség nem a gyöngeségnek
a jele, hanem belső erőnek a
megnyilvánulása. Vannak bot-
lások, amelyeknek eredetét a
mélységes szeretetben kell ku-
tatni, persze, olyan szeretet-
ben, amely nem tudja megta-
lálni a helyes utat. Aki Magyar
országgal szemben valóban jó-
indulatú, annak ma azt kell
kivánnia, hogy a gyűlölködés
korszaka egyszersmindenkor-
ra lejárt legyen és hogy az
egész vonalon az okos, mesz-
szetekintő kiengesztelődés
szelleme győzedelmeskedjék.

Nagy német írók Bethienhez fordultak Hatvany érdekében

Mint Budapestről most jelentik, a Hatvany-pör főtárgyalását megelőző napon a legnagyobb élő német íróktól távirat érkezett gróf Bethlen István magyar miniszterelnök címére. Hatvany Lajos érdekében fordultak a magyar kormányhoz a német írók és kifejezésre juttatják azt a reményüket, hogy Hatvany Lajos nem fogja a bíróság elítélni amiatt, hogy

zavart időkben zavartan gondolkozott.

Hivatkoznak a német írók a „Das verwundete Land”-ra, amely szerintük

elősegítette a Magyarország iránt való szimpátia felkeltését.

Hivatkoznak továbbá arra, hogy Hatvany önként tért haza, ami hazafiúi hűségét bizonyítja. A következő ragyogó nevek vannak e távirat alatt:

Gerhard Hauptmann,
Thomas Mann,
Heinrich Mann,
Hugo von Hofmannsthal,
Arthur Schnitzler,
Max Reinhardt,
Stefan Zweig,

továbbá a most Berlinban élő nagy amerikai író: Sinclair Lewis. Pár nappal előbb a következő szövegű távirat érkezett Hatvany címére Rapalloból, az olasz Rivieráról:

— Szívvel kívánom perének jó kimenetelét és a magyar hazafiúnak a rehabilitációt, Gerhardt Hauptmann.

Iglói diákok
a Hegyban

MI VOLT MA ÖTVEN ÉVE

1878 február 4.

A világsajtó a háborús hírek kivül mára ezt a csemegét nyújtja: A harmadik francia zuáv ezred részvétét fejezte ki Umberto-nak, az új olasz királynak Viktor Emánuel halálán. A felirathoz mellékeltek egy okmányt, amely szerint az ezred a királyt káplárjának nevezte ki. Ugyanez az ezred volt az, amely a király elhunyt atyját a palestrói csatában tamsított vitézségeért káplár rangra emelte.

A londoni Reuter jelenti, hogy a szultán táviratban kérte az orosz cárt a fegyverszünet tényleges megkötésére, miután az intézkedések eddig papíron maradtak.

Valóban a háború tart, ellenére a béketárgyalásoknak. — Erre vall a mai orosz hadijelentés Tifliszből: Az orosz csapatok Batum mellett megtámadták a rikhidsiri ellenséges hadállás jobb szárnyát. A Kiutrisi folyón való átkeléskor nagy akadályra lettek váraklanul, hatalmas török seregre bukkanván. Délután az oroszok visszatértek állásaikba.

A híres nagyváradi dalárda tisztújító közgyűlését tartja. — Elnök újra Ritók Zsigmond lett, alelnökök I. Szücs Lajos, Dus László, jegyző Winkler Lajos, Békefy Gyula, főkar-nagy Pozorszky Ágoston, karmester Tutsek Ferenc, ügyész Varga Sándor, pénztáros Berger Sámuel.

Frankó Endre ügyvéd neje meghalt.

Korbosten egy alföldi futó-betyárt a pandurok üldözés közben leterítették. A hara-miát két lövés érte és meghalt.

Bihari parasztok négyezer erdőkihágási ügyben kaptak amnesztiát

A nagyváradi járásbíró-ság előtt fekvő akták közül

négyezer esetben adtak amnesztiát erdőkihágási ügyekben.

A négyezer eset Biharmegye különböző falvaiban fordult elő az 1924-es és 25-ös esztendőben.

A kihágások legtöbbje falopás, amelyet fában szükölködő falusiak követtek el az erdőbirtokosok terhére.

Az Estilap munkatársa beszélt Har dt járásbíróval, aki

kielentette, hogy 2000 esetben ezer ítélet már elhangzott, míg 3000 ügy tárgyalásra sem került. Érdekes, hogy az erdők dézsmálói nemcsak a lopás elkövetése miatt kapnak bizonyos pénzbüntetést, amely rendszerint meghaladja az el-tulajdonított fa értékét, de a lerótt büntetésen kívül az erdőbirtokosok javára is behajtják az ellopott famennyiség kereskedelmi értékét. A négy-ezer amnesztia az erdővidéki falvak szegény lakosságát mentette meg a további eljá-rástól.

Könnyebb lesz a házasságkötés?

Az anyakönyvi törvényjavaslat a kamara szak-bizottsága előtt

— Bukaresti tud. távirata —

A kamarának az a bizott-sága, amely a polgári törvény-könyv reformját végzi, tegnap folytatta a szenátus által már megszavazott anyakönyvi tör-vényjavaslat tárgyalását. — Igen élénk volt a vita a 69. szakasznál, amely a természe-tes gyermek elismeréséről szólt. Végül is abban egyeztek meg a bizottság tagjai, hogy ezt a szakaszt kihagyják és a magánjogi rendelkezések ma-radnak továbbra is érvényben.

Az anyakönyvi törvény egyébként, — mint a bizottság leszegezte — nem prejudikál-hat a jövőbeli egységesített polgári törvénykönyvnek.

Nagy vita volt a házassághoz szükséges iratok körül is. A bi-zottság kihagyott a javaslatból egyes olyan szakaszokat, amelyek a házasságkötést megnehezítik. Így a 73. szakaszhoz felvették

azt a pótlást, hogy ha a házasu-landók három hónapnál nem ré-gebben laknak a házasságkötés helyén, akkor a nyilatkozatot a legutóbbi lakóhelyen is megtehe-tik. A 75. szakasznál pedig ki-mondták, hogy kilógást a házasa-ggál szemben csak az apa, az anya, nagypapa, nagynéni, üvérek és nővérek tehetnek, de nem a nagybácsi és nagynéni — amint a szenátus által megszavazott javas-latban már benne volt. A kilógást a járásbíró-ságok fogják tárgyalni és a törvényszékhez lehet felleh-bezni.

A 90. szakaszhoz azt a rendel-kezést is hozzáfűzték, hogy a há-zassághoz adott beleegyezést visszavonni nem lehet.

**Jeruzsálem
v. A föld szava**
Conrad Veidttal

Ezerarcu asszony

A legjobb k... n, amit csak el tudunk képzelni. A tar-talma lebilincselő cselekménye gyorsan pergő, szereplői a né-met filmművészet legjobbjai reprezentánsai, a felvétel-ek tiszták, roppant élvezetesek, s amellet roppant tanulságos, amennyiben végigvezet az egész világon, mindenütt a leg-vonzóbb természeti szépsége-ket mutatva be. A film ugyan-az a zsáner, mint a Névtelen ember, vagy a Repülés a föld körül, de fenti tulajdonságainál fogva messze fölülmulja mind-két filmet. Az Apolló mozgó-ezt a két részes, 14 felvonásos filmremeket egy részben ma este fél 10 órakor mutatja be ünnepélyes keretek között.

Automobilla autószalon a Bazar-épületben

A lapok már közölték, hogy a városi tanács egyik leg-utóbbi ülésén a villamosmű vá-rosi üzlethelyiségének a Ba-zár épületben levő bérletét Ba-log Leó Lajosnak adta át. Az új bérlo szakmájában tekinté-lyes és vagyonos külföldi cé-gek bevonásával Automobilla cég alatt elegáns autószalont rendez be, amely egyik elő-kező, Váradon még nem is-mért világmárka kocsiáit fog-já forgalomba hozni. Az autó-szalón a város legforgalma-sabb helyén látványosságba-menő berendezésével feltű-nést fog kelteni. Az autósza-kma minden kellékét, felszere-léseket, gummit, olajat fog raktáron tartani és messzebb-menő céljai közé tartozik egy modern autogarage, valamint autójavító műhely létesíté-se. Ez utóbbi részére az összes speciális gépek külföldről már utban vannak és a közeljövö-ben egy a garage, mint a ja-avitó műhely megkezdni műkö-dését.

A városi villamosmű még meglévő csillárjainak kiárusít-ását is az Autószalon fogja eszközölni így a közönség számára könnyen hozzáférhe-tővé van téve csillárszükség-letét a kiárusítás tartama alatt olcsón fedezni.

Szövetek, vásznak, sif-lonok, damast- és ke-lengyeárak legjobb mi-nőségben, eredeti gyári-áron, kedvezményes li-zeletési feltételekkel csakis
TEXTIL CENTRALA
gyári lerakatban
Bul. Reg. Ferdinand 18.

Mozgósínházak műsora

Filmpalace
Sas-palota

Ma, 3, 5, 7 és 9 órakor

**Az orvos,
aki ölt**

Aszezon legnagyobb szabású filme
A főszerepben: Conrad Veidt
Kedvezményes jegyek nem
érvényesek

Holnap délelőtt 11 órakor

**Zigotto
és a táncosnő**
és Öreg kapitánya

Hegyan-Szinkör

Ma és holnap
3, 5, 7 és fél 10 órakor

**Iglói
diákok**

Enekes daljáték
Szathmáry József fellép-
tével

Jön Jön

**Jeruzsálem
vagy a Föld szava**

Ufa premier Conrad Veidt

Apolló-Filmszínház

Ma, szombaton
3, 5, 7 és 9 órakor

PREMIER

**Ezerarcu
asszony**

slágerfilm.

A főszerepben: Elga Brink,
Jack Trevor, Bob Dobby.

Bocsánatot kérek

Többféle okból kérek bocsánatot és nem csupán a mai napon. Sokszor vékeztem anélkül, hogy tudnám, mivel és ki ellen? Most is például ujjongani kellene az örömtől, amiatt, hogy illetékes helyen megnyugtattak bennünket bérloket és kijelentették, hogy nekünk van igazunk. Nem tudom miért, de cseppet sem vagyok nyugodt. Egészen más lenne, ha már tavaly novemberben olvastam volna a szentesített törvényt, a mely arról szól, hogy május elsején nem maradok több százezer lakótársammal együtt fedél nélkül. De erről, ugye, szó sincs. Sőt ellenkezőleg, esztendő óta nem volt olyan házbernegyed, amikor pontosan tudtam volna az előtte való napon, hogy mennyit kell fizetni és most is e félhivatalos nyilatkozatokon kívül semmi sem biztat, hogy nem fogok május elsején lakás nélkül maradni. Jó, jó, elhiszem: április 30-án meg fog jelenni a törvény, de higgyek meg, addig mégis nyugtalan vagyok, — sőt annál nyugtalanabb, minél inkább akarnak megnyugtanni. Az ilyen megnyugtatót igazán nehéz sokáig bírni idegekkel.

Észre sem vettem, hogy megint ultimo volt. Nem azért, mintha nem érdekelt volna, de valahogy olyan gyorsan következnek egymásután ezek a lejáratok, hogy már elfásultam és sem kedvem, sem időm nincsen azokat nyilván tartani. Ugyáltszik, már én is fizetésképtelen vagyok, egészen eredeti típusú fizetésképtelen, úgyis lehetne mondani pszichológiai műszóval, hogy tudatalanul fizetésképtelen. Nem tudják sem a hitelezőim, sem én, nem valom be senkinek, még magamnak sem — csak egyszerűen nem fizetek. Kéves vigasztalás, hogy nem én vagyok az egyetlen, sőt, hogy még kivétel sem vagyok. Még egy ilyen ultimo és majd nyilvánosságra kerül minden nemcsak rólam, hanem a többiekéről is, akikről már tudják, hogy fizetésképtelenek, amélkül, hogy bejelentették volna.

Mi van a külföldi kölcsönnel?

Ez nem szokásos banális cím, amely naponként olvasható minden lapban, hanem egy nagyon aktuális kérdés. Aktualitását az adja meg itten, hogy körülbelül egy hét óta már nem olvashatom a lapokban. Elhallgatott róla mindenki. A félhivatalos, amely olykor csodálatosan bőbeszédű, máskor pedig megdöbbentően néma. Az ellenzéki sajtó, amely akkor is támadja a kormányt, ha szó van a külföldi kölcsönről és akkor is, ha elfelejtkeznek róla. A külföldi kölcsön sohasem volt olyan aktuális probléma, mint most. Éppen azért, mert elhallgatnak velem. Az előkészületek már mind megtörténtek, a Banca Nationala erőlyesen fogott hozzá a pénzpiac kisépítéséhez, irtóhadjáratot indítottak a kamatok ellen és vértörvényeseket állítottak fel a devizakereskedelem ellen. Mindezt abban a reményben, hogy jönnek a milliók, valóságos pénzeszsákokkal megtömött vagonok érkeznek, amelyeket már várnak a határon kellő tisztelettel, mint valami hatalmas uralkodót. A vonat azonban késik. A milliókrol elfelejtkeznek és nem marad meg más, mint a rendelés, az előkészület és a nyomor.

Merényletet követtek el egy bánáti evangélikus lelkész ellen

Amikor a hívők között felborul a béke

Temesvárról jelentik: A bánáti Liebling község lakosságát különös események tartják izgalomban. Az ottani evangélikus hívők ugyanis egy idő óta két táborra szakadtak és emiatt a lakosság bizonyos rétege között állandóak az ellentétek és civódások.

A lieblingi evangélikus egyházközség az impériumváltást követő években elszakadt a temesvári főesperesi kerülettől és az erdélyi szász evangélikus egyházmegyéhez csatlakozott. A más fennhatóság alá került egyházközség kebelében az elszakadás után nemsokára

a hívők két pártra oszlottak.

Az egyik párt mindenképpen el akarta mozdítani a falu evangélikus lelkészét: Gossner Károlyt, aki a háboru alatti években a temesvári evangélikus egyházközség káplánja volt. A hívők egyrésze és a lelkész közötti feszült állapot már évek óta áll fenn és egy idő múlva oda fajult, hogy a lelkéssel hadilábon álló párt különböző természetű ügyek miatt

beperele Gossnert a szász konzisztóriumnál, míg viszont a megtámadott lelkész más fórumnál keresett orvoslást.

A szász konzisztórium fegyelmi tanácsa helyszíni vizsgálatot tartott Lieblingen, hogy a kényes természetű ügyben világosságot derítsen s hogy a békét az egymással szemben álló pártok között helyreállítsa, azonban a konzisztórium közbelépése után is folytatódtak a belső és egyre jobban elmérgesedő harcok, melyek

hosszu pereskedésbe csaptak át.

Gossner ellenségei a napokban döntő lépésre határozták el magukat, amelyet egy csendes estén végre is hajtottak.

Gossner lelkész az elmúlt esték egyikén nyugodtan olvasott asztalánál, amikor éles csörrenés rázta fel elmélyedéséből. A szokatlan láрма onnan keletkezett, hogy ismeretlen tettes az utcáról

hatalmas tégladarabokat hajított a szobájába,

mely betörte az ablakot és az égő peroleumlámpát is leütötte. A lámpa a közelben levő ágyra esett és

a kiömlő petróleumtól az ágy pillanatok alatt tüzet fogott,

ugy, hogy az egész lakást komoly tűzveszedelem fenyegette. A lelkész nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem gyorsan az ágyhoz rohant és sikerült neki a lángokat elfojtani.

Reggel már az egész faluban beszéltek a lelkész ellen elkövetett merényletről és mindenki biztosra vélte, hogy a tettes csakis az ellenpárt tagja lehet, akit felbujtottak a szokatlan cselekedet elkövetésére. A merénylet talán nem is vont volna maga után súlyosabb következményeket, ha a temesvári rendőrprefekturára nem érkezik egy érdekes szövegű távirat, melyet ismeretlen lieblingi lakos Gutu Athanáz rendőrigazgatóhoz címzett és

Mindent legyőz az akarat

Egy német fiatalember úgy koncentrálja akaraterejét, hogy semmiféle fizikai szenvedést nem érez — Három nap és három éjjel keresztül feszítve — vértelenül

Berlinből jelentik, hogy legutóbb Dessauban komoly orvosi tudományos körökben az akaratkoncentráció olyan kísérletet mutattak be egy Fritz Töpler néven. hivatásos bűvészen, ami már egyenesen a csodával határos. — Töplert, az orvosi kar jelenlétében a szó szoros értelmében

keresztül feszítették, miközben cigarettázott és mosolygott.

Kezein és lábain keresztül 18 centiméter hosszú szegeket ütöttek át a gerendába. Töpler odaállott a keresztfához, rágyújtott egy cigarettára, karjait kitárta, miközben mind a két tenyerén és a lábán keresztül átütöttek a szegeket, úgy, hogy a szegek vége a gerendák tulsó részén kibujt.

Ebben a helyzetben három nap és három éjjel mozdulatlanul állt Töpler.

Ez idő alatt állandóan őrizték s a végén közjegyzői métes tanúsítvánnyal igazolták, hogy Töpler helyéről nem mozdult el és a szegek is érintetlenül maradtak. — Amikor megszabadították őt,

egyetlen vérnyom sem maradt a szegek helyén

és néhány perc múlva már megmeredt tagjait mozgatni is tudta. Hat óra múlva megint alapos orvosi vizsgálat alá vették és megállapították, hogy a sebek csaknem nyomtalanul eltűntek. Konstatálták azt is, hogy

Töpler egyáltalában nem volt semmiféle pathológus állapotban

sem katepsia, sem holtkórosság nem mutatkozott nála. Emellett, saját bevallása szerint, fájdalmat sem érzett.

Töpler ezenkívül számos más, még sohasem látott példáját mutatta be az akaraterej csodáinak. Többek között

órak hosszat tartózkodott egy negyven fokos celsiusra hevített gőzkamrában, ahol normális ember öt percnél tovább nem bírja ki.

Érdekes, hogy Töpler mindezt a képességet egyedül akaraterejének koncentrációjával tudja elérni. A háboru ideje alatt repülő-

amelyben sürgősen kéri Gutu Athanáz, hogy

azonnal utazzon ki a községbe két detektívvél, mert az ottani pap ellen gyilkos szándéku merényletet követtek el.

Tekintettel azonban arra, hogy ez az ügy a csendőrség hatáskörébe tartozik, Gutu Athanáz nem rendelkezhetett a távirat értelmében szerinti, hanem az ügyészhez fordult a további teendők végett. Secureanu ügyész úgy intézkedett, hogy a temesvári rendőrség egyelőre ne avatkozzék bele a dologba, hanem

az ottani csendőrség kezdjen vizsgálatot a merénylet ügyében

ér arról rövid időn belül legyen jelentést az ügyésznek.

A lieblingi evangélikus hívők adáz harca a merénylettel új fordulathoz ért és ki tudja, hova fog még vezetni az örökös civódás?

gép vezető szolgálatot teljesített. 1918-ban jelentékeny magasságból lezuhant és bordatörést, inrandulásokat szenvedett.

Szükségessé vált az operáció. — Töpler semmiképpen sem engedte magát narkotizálni. Az operáció tehát enélkül ment végbe és az orvosok a legnagyobb csodálkozással konstataáltak, hogy

a műtét alatt Töpler egyáltalában nem vérézett és semmi fájdalmat sem érzett. Kijelentette, hogy nem akart szenvedni és minden akaraterejét összehozva sikerült is neki ezt elérni.

Ettől a pillanattól kezdve Töpler rendszeresen képezte ki magát akaraterejének fokozásával az ilyen csodákra. Most elérte a legmagasabb fokot. Töplert Berlinbe viszik és kísérleteit a leghiresebb német tudósok ellenőrzése mellett fogja megismételni.

Elysee-palota

Ma 3, 5, 7 és 9 órakor

Hotel Viktória

Ötö kőr. herceg Victoria főhercegnő Heydegar Stejn a szép táncosnó

Holnap nagy matiné

MACISTE a sejk ellen

Stolc Aranka táncol 10 lejes helyárrakkal

Madné az Apollóban

Vasárnap délelőtt 11 órákor szenzációs kettős műsor

Éva

Lehár operettje és

Rin-Tin-Tin I.

10 lejes helyárak

Hotel Viktória

Ottó főherceg és Viktória főhercegnő életre kél a mozivászonon. Bécs 1918-ban. Az osztrák forradalom elsőpr utjából a régi rezsim összes számottevő alakjait, az udvartartás személyzete menekülni kénytelen. A koronajavakat, aki tudja, megmenti. Ott és akinél lehet. Károly udvari marsallja megmarad Bécsben, nála teszik le az ékszereket. — Zavaros idők, könnyelmű emberek. A marsall fia ellopja az ékszereket és eladja. Itt kezdődik a forrongó eseményeknek, amik ezt a filmet feledhetlenné teszik. De itt látjuk Heydegart Steiffit, a szép táncosnőt is, aki megmenti Ottó herceget.

A film maga a forrongó császárváros 1918-ban. Az akkori élet, az akkori könnyű pénzszerzés, az akkori nyomor, az akkori fényezés. Ezt a filmet az Elysée Palota tudta megszerezni, hogy a közönségnek bemutassa ma és a következő napokon.

SPORT

A nagyváradi sportegyesületek bálját rendeznek — a nyomor enyhítésére. A nagyváradi sportegyesületek is részt kérnek abból a jótékonyági akcióból, amely enyhíteni akarja a tomboló nyomorúságot. Február 19-ére tüzték ki a bál dátumát, amelynek díszelnökségét dr. Egry Gergelyné, a polgármester felesége vállalta el. Az alarcos táncestély tiszta jövedelme a város által kezelt nagy segélyalaphoz fog befolyni. Craciun tanácsos, Gerlán városi jegyző, buzgó segítségével abból az alaphoz végzi fáradságtalan munkakedvvel a nagyváradi szegénység istápolását. A táncestélyt érdekes műsor fogja megelőzni.

Női, férfi fehérneműek, kötött kabátok, harisnyák, csipkék, nyakkendők, zsebkendők, pipere cikkek

minden elfogadható áron elárulhatók

IRIS-Áruház

Sas-palota volt Sas-kávéház bejárat

Támadás Anatole France emléke ellen

(Az Estilap párisi munkatársától) Mikor nálunk valaki nyomtatott papíron Ady Endre magánéletét vagy költői nézetét merse becsülni, egy író sem volt, aki ne szállt volna sikra a Vér és Arany szerzőjéért. Nálunk a zseni szent s megfoghatatlan valami, akít még az ellenségének sem szabad meggyalázni. Ki hinné, hogy itt Párisban a gondolat és lelkiismeret szabadság hazájában Anatole France-nak, a minden idők legnagyobb és legjámorabb krónikásának a legbelsőbb titkait lelkiismeretlen kufárok a szenzációéhes publikum elé tállalják.

Jean Jacques Brousson, aki Anatole Francenak hosszú ideig titkája volt és aki szenzációs okokból összekülönbözött a Mesterrel, nem csinál magának lelkiismereti kérdést abból, hogy megkelle valakinek az intim titkait őrizni. Az első könyve: „Anatole France papucsban”, néhány nap alatt elfogyott, de egyúttal a világ legtekintélyesebb íróinak és kritikásainak felháborodását váltotta ki. S most nem elégszik meg azzal, hogy 400 oldalon France becsületében gázolt, még egy ilyen mesterművet gyártott, —

amelynek „A Buenos-Airesi ut” a címe. Ugyanis 1908-ban megkérték Anatole France-t, hogy tartson egy néhány előadást Buenos-Ayresben a 16-ik századbeli francia irodalomról. Magával vitte Broussont is, akivel közben összeveszett s akinek átadott egy hájójegyet a szükséges összeggel, hogy jöjjön vissza Európába. És így véglegesen elváltak.

Most Brousson így bosszulja meg magát. Tönkre teszi a nagy halott az ő „haragosa” emlékét és pénzt is keres vele. Nevezhetjük halottgyaláznak is. Nálunk ki támadott egy olyan halottat, mint Ady? Olyan egyének, akik irodalmi szempontból nem számítnak, mégis sorbaállott az új írói nemzedék a költő emlékének védelmére.

Itt Párisban senki sem emelte fel a szavát. Miért? Ehez szükséges a francia közönség pszichológiáját ismerni. Ki volt Dreyfusnek, Jauresnek, Zolának és Victor Margueritenek a leghívebb barátja? Anatole France. Ő védte mindig azokat, akiket a szürke francia kispolgárság elítélt. Ő állt Zola mellé a Dreyfus védelmében, ő állt Jaures mellé, mikor a fran-

cia nép szűk intelligenciájával megtagadta a Béke apostolát és ő emelte fel a szavát, mikor Marguerite-ot kizárták a becsületrendből a Garconne miatt. A francia polgár korlátolt és kisambicióju. Nem látja a nagy ideálokat; a Békét, a jobb jövőt, az emberi testvéresülés eszméjét. Máról-holnapra él, írója Bourget vagy Henri Bordeaux, vasárnap elmegy a moziba, de azért kötelességének tartja fellelkesülni a zászló láttára és eltiporni az új eszméket és az igaz apostolokat. Példa: Zola, Marguerite és most: Anatole France, akít lenéznek, mert a béke hirdetője volt míg élt.

Ime mit ír róla Escholier egy ilyen másodrendű francia író egy nagy irodalmi lapban:

— „A bátorság mindig hiányzott nála, nem tudta, mi az odaadás, az áldozat; a háboruban, ahol Franciaország diczsége forgott kockán, a gyávaságot éltette mindig és minthogy nem tudott magasra nézni, a mi nagy nemzeti hőseinket kigunyolta: Szent Johannát, Napoleont. Nem értett soha semmit az ő sivar elméjével és korlátolt inspirációjával Victor Hugót akarta majmolni és még a majma sem lehetett volna. A háboru alatt összebujt a mi legidőzabb ellenségeinkkel. Egy ilyen rossz tanító, aki el akarja csavarni az ifjuság fejét, nem érdemel csak egy dolgot: a teljes feledést.”

Ez hát a híres francia elme? Ezt érdemli az, aki minden könyvében Párist imádjá a dülledő kis utcáktól a híres boulevardokig? Talán mind kicsi hozzá képest és azért szurkálják a siron tul is? Ugy nézi minden francia Anatole France-t, mint egy tibeti őslakó a Milói Vénuszt. Nézi és nem érti az értékét és a szépségét.

De miért nem szólal meg Romain Rolland és Barbusse, hogy megvédjék az emléket? El kellene fojtani a Brousson új könyvét „A Buenos-Ayres-i ut-at”. Mindenki halgat és új és új rágalmak órik a „Thaisz” szerzőjét. Már a becsületét sem kímélik, sem a józan eszét, sem az igazát. Őt, akinek a Pantheon-ban lenne a helye, hazaárulókkal és rossz példaadókkal helyezik egy voralra s ezt itt mindenki természetesen találja vagy nem, hát nem mondja.

Anatole France nem a franciáké. Nem érdemlik meg. Anatole France mindnyájunké. Az egész emberiségé, akinek a lelkén annyit könnyített az ő szép, szomorú filozófiájával. Aki kiszinesítette a multat Thaiszra és az istenek szomjaznakkal, lefestette a jelent a Pártító anyagok-ban és a Bergeret ur könyvében és aki a jövőről egy egész új koncepciót adott a Pingvinek szigetében.

Nemsokára megjelenik majd magyarul is Brousson könyve. — Nem szabad engedni, hogy Anatole France emlékét lófarkához kötözzék. Talán lesznek nálunk is jóízű emberek, akik kikelnek majd a gyalázkodások ellen. Kell, hogy legyen, hogy megmutassuk a hivataloskodó francia nyárspolgárij irodalomnak, hogy Anatole France nemzetközi, nem csak francia.

A miénk is, biába született Párisban. És ha senki sem fog mellé állani, mi fiatalok, akik annyit köszönhetünk a „Nagy Dilettánsnak”, mi fogjuk védeni az emléket.

Klein László.

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőven alkalmat nyújt Önnek erre:

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

10 millió lei = 2 millió Kc

2 jutalomdíj à 3 1/2 millió lei = 700.000 — Kc

2 nyeremény à 1 1/2 millió lei = 300.000 — Kc

2 nyeremény à 1 millió lei = 200.000 — Kc

1 nyeremény à 1/2 millió lei = 100.000 — Kc

és sok nyeremény à 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lei azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 Kc stb.

Osszesen 115.000 nyeremény.

285 millió lei = 57 millió Kc összértékben.

Minden egyes nyeremény készpénzben és levonás nélkül lesz kifizetve.

Minden második sorsjegy nyer.

A következő húzás 1928 február 15-én.

Rendeljen azonnal az általánosan ismert

Fortuna Bankháznál Bratislava

Megrendelő lap. — Borítékban küldendő.

FORTUNA Bankháznak Bratislava, Csehszlovákia

Küldjön a február 15-iki húzáshoz

egész sorsjegyet à 800. — lei ... lei à 400. — lei ... negyed à 200. — lei

Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy postautalvánnyal vagy pénzeslevélben átutalom.

Név:

Hely: Utca, út:

N 288

MOZI

AZ APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat: Premier, 3, 5, 7 és 9 órákor. Ezerarcu asszony.
Vasárnap délelőtt 11 órákor: Kettős szenzációs matiné műsor. Éva és Rm-Tin-Tin I.
Vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órákor: Ezerarcu asszony.

A FILMPALACE MŰSORA:

Szombat: 3, 5, 7 és 9 órákor: „Orvos, aki ölt.” Conrad Veidt.
Vasárnap d. e. 11 órákor: Zigotto és a táncosnő és az Ördög kapitánya.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: az „Orvos, aki ölt.”

Heyman szinkör

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Iglói diákok. Farkas Imre daljátéka filmen. Szatmár József operatőres felleléstével. Eredeti zene és kórus!
Vasárnap délelőtt 11 órákor, matiné: Páva királynő álma. Nagy revüfilm és 2 felvonásos vígjáték. Ligeti Maca új táncok és kuplékkel.
Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órákor: Iglói diákok. Farkas Imre daljátéka filmen. Szatmár József operatőres felleléstével. Eredeti zene és kórus!

Hétfő 5, 7 és 9 órákor: Iglói diákok. Farkas Imre daljátéka filmen. Szatmár József operatőres felleléstével. Eredeti zene és kórus.
Kedd: Nagy premier: Jeruzsálem vagy A föld szava. A legnagyobb Ufa-film. Főszereplő: Conrad Veidt.

ELYSÉE PALOTA MŰSORA (Katholikus Körben.)

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Hotel Viktoria. Főszerepben Bruno Kastner.
Vasárnap d. e. Matiné: Maeste a sejk ellen és Stolt Aranka táncolni fog.
Hétfő: Hotel Viktoria. Ottó főherceg és Viktoria főhercegnő fellépte.

Jön: Monte-Carló végnapjai. Jan Angelo és Francesca Bertinivel a főszerepben. A szezon legkimagaslóbb eseménye.

Vén diákok, ifjú diákok megjöttek

Az iglói diákok

Ma este megnyílik **Weisz Sándor Bonboniere**

cukorka áruháza a Heyman Szinkör bejárata mellett

A város lebontatja az engedély nélkül épített házakat!

Az állandó választmány tegnap délutáni ülésén a szőlőhegyi parcellák és ezzel kapcsolatban a város periferiáján elszaporodott engedélytelen építkezések kérdése került napirendre. Tekintettel a precedensre, többen kértek engedélyt a szőlőhegyen való építkezésre. A város annak idején Bucico Koriolán dr volt polgármesternek nem tagadta meg a kérését, s ez a tény támogatta a (delegatía permanente) az állandó választmány több tagjának hozzájárulását a kérésekhez. Csupán Craciun tanácsos ellenzte, hogy a természet ajánlódától, a tiszta levegőtől, a mely a hegyoldalból árad, megfossa magát a város. Végeredményül elhatározták, hogy egy háromtagú bizottság (dr Simonca György, Spitzer Benjámín és Kőszeghy József főmérnök) vizsgálja meg ez ügyet s beviselik a bizottság jelentését.

Az állandó választmány tanácskozott a periferiákon fölbujló engedélytelen építkezések ügyével is. A tanácskozás eredményeképpen az állandó választmány szigorú rendszabályokat léptetett életbe. Az állandó választmány

minden építkezőt felszólít, hogy a házépítkezéshez szükséges engedélyt az állandó választmánytól szerezzék be.

Ez vonatkozik azokra is, akik már építkeznek, s nincs birtokukban a szükséges engedély, valamint azokra, akik csak szándékoznak építeni. A tegnapi ülésen elhatározták, hogy a város több ügynök útján felkutatja, kik azok, akik engedély nélkül emelnek házakat. Az illetőknek három hónap alatt meg kell szereznük a szükséges okmányt, mert a város a három hónap eltelte után

lebontatja a már időközben felépített, vagy épülőfélben lévő házakat.

amelyekhez a tulajdonos nem szerezte meg az állandó választmány engedélyét.

Az állandó választmány a törvény rideg paragrafusaira hivatkozva hozta meg határozatát. A törvény tényleg kimondja, hogy a közegészségügyre roppant ártalmas lakások lebonthatók.

Ne felejtjük el azonban, hogy amikor a törvényt hozták, akkor még nem volt ez a rettenetes, elviselhetetlen lakáskriszís, akkor még természetesen az állam törvényekkel és rendeletekkel igyekezett azon, hogy minden polgára egészséges otthonban lakjék. Azóta azonban megváltoztak a viszonyok és az állandó választmánynak szintén haladnia kell az idővel, mert beismertük, hogy a periferiákon épült házak száz százalékban nem felelnek meg a higiénikus követelményeknek, de viszont ugyanakkor a városnak lenne a kötelessége, hogy gondoskodjék az ilyenformán száz meg száz hajléktalanná vált család elhelyezéséről. Addig, amíg céltudatos építkezési politikával nem segítenek a lakásinszen, addig nem szabad hozzájárulni egy olyan épülethez sem, ahol egy család talált magának nyugalmat.

A sajtó első világhiállítása

Irtá: E. Esch dr, a kiállítás vezérigazgatója. (Köln)

Juniusban és juliában Köln városa rendezvi érdekese esemény színhelye lesz. A világsajtó első kiállítása fog lezajlani a Rajnavidéki fővárosban. A „Pressa” — ez a világhiállítás neve — vezérigazgatója, Esch dr, ma a következő igen tanulságos cikket bocsátotta bécsi munkatársunk rendelkezésére arról, hogy mi minden lesz látható a „Pressa”-n.

Amikor először került nyilvánosságra a nemzetközi sajtókiállítás eszméje, a helyeslők is kételkedtek abban, hogy vajjon lehetséges lesz-e a sajtó kiállítás szeríten bemutatni. Ehez járult a második kérdés, vajjon sikerülni fog-e a szakörökön kívül a nagy nyilvánosságot is megnyerni a kiállítás számára? A kiállítás rendezőségének első sorban ezzel a két problémával kellett megküzdenie. A nehézségek nemcsak abban rejlettek, hogy a csúcsteljesítmények bemutatásával felkeltsük a nagy tömegek érdeklődését, hanem abban is, hogy a legkülönbözőbb csoportokat egységes egészzé foglaljuk össze.

Már a kulturhistóriai osztály is ezen az alapelven épül fel. A sajtó öskorába nyúl vissza a kiállítás és a nyomtatás feltalálásán át a legújabb időkig mutatja be a sajtó szézületes fejlődését. Gutenberg fa-sajtójától kezdve egészen Gausz és Weber elektromos telegráfiaig,

Brahms
összes művei az egész világgé! Tehát mindenütt kaphatók, de 13 leiert csak a Muslcában. Jegyzékek tömege ingyen.

Cuzista gyűlések országszerte

— Bukaresti tud. távirata —
A Cuzu-féle Keresztény Nemzetvédelmi Liga (L. A. N. C.) igazgató-választmánya. — mint Jasiból jelentik — ellátározta, hogy az ország valamennyi megye székhelyén körleti gyűléseket rendez. Legtöbb ilyen kongresszuson részt vesz Cuzu tanár is.

Orlow

Szenzációs új jazz-bend zenekar érkezett a Palace-kávéházba

a staféta-futároktól és a postakocsiktól a repülésig minden bemutatásra kerül.

Ez a közönség előkészítője a második kiállítási csoport: a modern napilap számára. Ebben az osztályban minden bemutatásra kerül, a közönség előtt fognak dolgozni a szerkesztőségek, kiadóhivatalok, távirati irodák és nyomdák. Ez az osztály fogja bemutatni a hirdetések nagy gazdasági jelentőségét.

Külön csoportot fognak alkotni a könyvnyomatosok és távirati irodák.

A „Pressa” nemzetközi kiállításnak nevezi magát, ezért sulyt fektettünk arra, hogy az összes országok és nemzetek sajtója képviselve legyen. Az eddigi bejelentések alapján biztosra vehető, hogy alig akad napilap, amelynek példányai ne lennének feltalálhatók a kiállításán, amelynek látogatói előreláthatólag meg fogják haladni a félmilliót.

Vasárnap délelőtt 11 órákor

Zigotto és a táncosnő
7 felvonásban.

Ördög kapitánya
6 felvonásban

a Filmpalace matinéja

HIREK

Váradai árfolyamok

Pengő	28.65
Csehszlovákia	4.86
Dinár	2.95
Schilling	23.10
Márka	39.10
Francia frank	6.50
Svájci frank	31.55
Lira	8.70
Dollár	163.75
Angol font	798.—

* A város állandó választmánya a költségvetést tárgyalta. Az állandó választmány tegnap délutáni ülésén fogott hozzá az 1928. évi költségvetés részletes tárgyalásához. A költségvetés bevételi tétellei nagy vonásokban csaknem ugyanazok, mint a múlt évben voltak csupán egyes olyan tételek maradtak ki, az idei költségvetésből, amelyeket időközben a miniszterium már rendeletileg törölt.

* Albániában hatalmas kikötőt építenek az olaszok. Durrazóból jelentik: Tegnap megkezdték Albánia új kikötőjének építését, amelynek költségeire 32 millió lírát fizetett az egyik olasz társaság. Ez a kikötő egyike lesz az Adria legnagyobb kikötőinek.

x Ön is gazdag akar lenni? Célját könnyen elérheti, ha a csehszlovák osztálysorsjátékban részt vesz. Vegye figyelembe **Fortuna Banküzlet**, Bratislava, Duna-u. 7. mai lapunk 4. oldalán levő hirdetését és rendelje meg sorsjegyét a hirdetéshez csatolt megrendelő-lappal. A sorsjegyek csak átvételük után, vagy nemzetközi postautalvánnyal, vagy pénzeslevélben fizetendők meg. Levelezés magyar nyelven.

* Szerelmeskedés — Schnitzler dráma.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombaton délután 4 órakor: Templom egere, vigjáték újdonság, mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 35.

Szombat este fél 9 órakor: Cirkuszhercegnő, operett repris. Kondor Ibolyával.

Vasárnap délután 3 órakor: Legkisebbik Horváth lány, operett újdonság Kondor Ibolya és Felhő Ervinnel, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap délután 6 órakor: Broadway, drámai újdonság, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este fél 9 órakor: Marica grófnő, operett repris, Kondor Ibolyával a címszerepben.

Hétfő (február 6.) este fél 9 órakor: Levél, drámai újdonság, bemutatónál. A bérlet.

Kedd este fél 9 órakor: Levél, drámai újdonság másodsor, B bérlet.

Szerdán: Román előadás. Csütörtök: Levél, drámai újdonság, C bérlet. Sorozat szám 41.

— A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggeltől árusítja a színházi pénztár, amely a színház bal oldalán van.

— Templom egere, mérsékelt helyárrakkal. Ma délután négy órakor játssza először mérsékelt helyárrakkal a színház Fodor László mulattató vigjátékát a Templom egere, amelyben a címszerepet Gál Piri alakítja.

— Ma este Cirkuszhercegnő. Kondor Ibolyával a címszerepben ujtja föl ma este a színház Kálmán Imre világhíres operettjét, a Cirkuszhercegnőt.

— Holnap délután 3 órakor a Legkisebbik Horváth lány operett újdonság Kondor Ibolyával és Felhő Ervin visszaszerződött tag fellépésével.

— Broadway, vasárnap délután 6 órakor az eredeti kiosztásban kerül színre.

— Marica grófnő, Kondor Ibolyával. Több, mint 25-ször aratott sikert már a váradai színházpadon a Marica grófnő világhírű operett. A színház holnap este előadásra tüzte a Marica grófnőt, s teljesen új betanulással és új szereposztással fogja a reprizt előadni. A címszerepet Kondor Ibolya játssza.

— A Levél bemutatója. Teljesen készen várja a bemutatót a Levél című drámai újdonság. A gondosan előkészített előadás meg fogja hozni ennek a szenzációs angol drámának a sikerét. A Levél bemutatója hétfőn lesz a bérletben s utána kedden B és csütörtökön kivételes C bérletben kerül előadásra.

Bőröndöket,
akta- és iskolatáskákat
gyári árban árusítunk

Bőröndgyár

Oradea, Cuza Voda (Szacsavay-u. 18)
Minden e szakmába vágó javításokat olcsón eszközöl.

* Váradon máshol kottát nem kap csak nálunk. Raktárunk leg-nagyobb, áraink legolcsóbbak. Hegedűs hírlapiroda zenemű osztálya

* Hencserek részletre Mansberger kárpitosnál, Reg. Ferdinánd 17 x Könyvújdonságot csak a Hegedűs Hírlapirodában

INGYEN

HUGO VIKTOR

összes regényei és elbeszélései, illusztrált kiadásban.

A bel- és külföldi remekírók magyar kiadásai sorozatának legújabb műveként rövidesen megjelenik **Hugo Viktor összes regényei és elbeszéléseinek nagy kiadása teljes fordításban, gyönyörűen illusztrálva.**

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét

INGYEN

adjuk, így tehát e lapnak azon olvasói, akik az alanti szelvényt 10 napon belül a lent feltüntetett címre küldik, ingyen kaphatják a kiadásunkban megjelenő

HUGO VIKTOR MŰVEIT

teljes 24 kötetben körülbelül 4000—5000 oldal terjedelemben. Könyvkiadóvállalatunk szerkesztő-, bíráltó- és fordítóbizottságának névsora a következő: *Balla Mihály, Bánóczy László dr., Csillay Kálmán, Endrédi Béla dr., Forró Pál dr., Fülöp Zsigmond dr., Gutai Erzs, Havas András Károly, Karinthy Emilia, Karinthy Frigyes, Kelen Ferenc dr., Lándor Tiadár, Margittai Szaniszlóné, Németh Andor, Dobosi Pécsi Mária, Porzolt Kálmán, Pünköszt Andor, Sebestyén Károly dr., Somlyó Zoltán, Schöpflin Aladár, Sziklai János dr., Szini Gyula, Szirmai Józsefné, Sztróky Kálmán, Telekes Béla, Várkonyi Titusz, Vécsey Leó, Zoltán Vilmos.*

E kiadásunk illusztrációit **Prihoda István**, címlaptervezetét pedig **Végh Gusztáv** iparművész és festőművész urak készítették.

A franciák legnagyobb költője, egyúttal a legvarázslatosabb elbeszélők közé tartozik. Romantikus cselekményű történetei feledhetetlen hatással voltak Jókaira, aki mesterének vallotta Hugó Viktort. A Notre Dame toronyóra, a Nyomorultak roppant figuraszorozata a világirodalom örök értékei közé tartozik. A világ minden nyelvén olvassák Hugó Viktort s az emberek milliói gyönyörködnek ma is halhatatlan alkotásaiban. Hugó Viktor összes regényei és elbeszélései szép nyomásban, kitűnő fordításban jelennek meg és csak a hirdetés és csomagolás költségeiért kérünk kötetenként 25 fillérvnyi megtérítést. — A szétküldés négykötetes sorozatonként a tényleges portóköltség megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehető át kiadóhivatalunkban, abban a sorrendben, ahogy a megrendelések beérkeznek. Kiadásunk a következő műveket foglalja magában:

A nyomorultak 8 kötet, A párisi Notre Dame 3 kötet, A nevető ember 3 kötet, A tenger munkásai 3 kötet, 1793 2 kötet, Izlandi Han 3 kötet, Bug. Jargal, — Egy halálraitélt utolsó napja, Claude Gueaux.

Mindennemű pénzküldemény egyelőre mellőrendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül beküldetnek:

CHRISTENSEN ÉS TÁRSA

GUTENBERG

könyvkiadóvállalat fiókja
Budapest, IV., Váci ucca 17.

303

SZELVÉNY

Alulírott Hugo Viktor összes regényeit és elbeszéléseit illusztrált kiadásban a fenti feltételek szerint ingyen kívánja.

Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérünk

153

Név:

Lakhely (ucca):

Külföldi címek az illető állam nyelvén közlendők.

Posta:

Feltétlenül jól olvasható aláírást kérünk.

HIREK

AZ ORVOS, aki ÖLT

(Sajtóbemutató a Filmpalaceban.)

Conrad Veidt hívei — és évek óta tudjuk, rendületlenül kitartanak a régiék s csatla-kozának hozzájuk újak — tegnap este intenzív kielégültséggel állapíthatták meg, hogy a filmnek ez a ritka érdekes művészegyémisége még mindig tartogat számunkra új élményeket.

Nem banális filmtörténet, hanem az elsőtől a nyolcadik felvonásig remek fordulatokkal alakuló izgalmas történet, amely alkalmat ad a németek nagy Conrad"-jának arra, hogy különleges művészetének eddig ismeretlen oldalával forduljon felénk. Partnerei közül Barbara Bedford-nak, a memrég feltűnt amerikai nőnek volt kétségtelenül legnagyobb sikere. Még a moziutazók oly dúsz választékából is kiemelkedik ez a nő. „Az orvos, aki ölt” határozottan egyik legnagyobbszerű filmje szezonnak.

Elysee-Palota

ma és minden nap

Hotel Viktoria

Otto herceg Viktoria főhercegnő

A Szigligeti Társaság pályázatának döntése

A Szigligeti Társaság 1926. december havában 1500 lej jutalmat tűzött ki egy felolvasásra is alkalmas elbeszélésre. A bíráló bizottság a beérkezett pályamunkákból egyet sem talált érdemesnek a pályadíjra és a társaság választmányja a múlt év júniusában új pályázatot hirdetett, hasonlóan 1500 lej pályadíjjal, amelyben Papp Lajos, a verspályázat első díjának nyertese, az általa megírt ötszáz lej pályadíjat adományozta. Így tehát a pályadíjat 2000 leire emelték fel. A pályázatra beérkezett 19 elbeszélés fölött most döntött a bíráló bizottság, amelynek javaslatára a Szigligeti Társaság választmánya kimondta, hogy a pályadíjat tekintve, hogy abszolút irodalmi értékű munka nem érkezett, egyformán arányban megosztja a két legjobbnak ítélt elbeszélés szerzője között.

A Társaság első sorban a „Cercar la donna” jelígjű és „Az aranyzivő ifjú” című elbeszélést díjazta, stílusa, szép témája és eredeti gondolatai miatt. A nyertes elbeszélés írója Papp Lajos, aki az 1927-es verspályázaton „A nagy vonat” című versével első díjat nyert.

Másodszorban érdekes meséje és kidolgozása miatt a „Házassélek” című a gyermek a kapocs” jelígjű és „Művész házasság” című elbeszélést tartotta ezer lejjel jutalmazandónak. Írója Székely Gyula nagyváradi igazgató tanító. A többi jelígjés leveleket dr. Károlyi János püspök a tár-

saság elnöke, akihez a jelígjés levelek is érkeztek, elégezte.

A díjat nem nyert pályázók pályamunkájukat megfelelő igazolás után átvehetik, vagy bélyeg be- küldése mellett visszaküldését kérhetik Peredy György hírlapíró- tól, a Társaság főtájkörától.

Heyman szinkör

Vasárnap d. e. 11 órakor

nagy matiné

A pávakirálynő

álma

Revüfilm

Ligeti Maca új kuplék és táncokkal

* Brösztel Lajos c. kanonok előadása a római kérdésről. A háboru után ismét aktuális lett és élénken foglalkoztatja Európa nagyhatalmait a római kérdés. Ezt a rendkívül időszerű és érdekes témát fejtegette a Kath. Körben tartott tegnapi előadásán Brösztel Lajos olasz plebános. A rendki- vül nagy történelmi ismeretekkel rendelkező tudós pap első sor- ban is felsorolta azokat az esé- nyeket, amelyek ezt a súlyos és komplikált helyzetet kiváltották s a katolikus egyház világi fejét, a pápát megfosztották birodalmá- nak nagyrésztétől. Napoleon volt az — mondotta Brösztel Lajos c. kanonok, — aki hosszú ideig tar- tó háborítatlan béke után feidulta a pápai hirtokokat, fogságba vet- ve az egyház akkori fejedelmét. Az olasz állam később kártérítést ajánlott fel IX-ik Pius pápának, ő azonban ezt nem fogadhatta el. A törvényeket ugyanis minden év- ben megmászhatják s így a kellő biztosíték csak akkor lett volna meg, ha az olasz állam ígéretéért Európa valamennyi nemzete jót állott volna. Ebben viszont az olasz állam talált kifogásolni va- lót, mert a szövetség országok be- avatkozásától saját biztonságát féltette. Így maradt függőben ez a helyzet s máig is „Római kérdés” néven elintézetlen ügy Olaszor- szág és a római pápa között. — Ujabbán Mussolini buzgólkodik azon, hogy a pápa régi jogait visszakapja — fejezte be beszéde. Brösztel Lajos kanonok. A szép- számú és nívós közönség az elő- adás után sokáig ünnepelte a tu- dós papot.

* Mindenki filmje: Jeruzsá- lem.

* „METEOR” Grünbaum pa- pirkefeszkedő telefon sz. 4-40.

* A kis Háziállatok Tenyésztő Egyesülete vasárnap délután há- rom órakor a várósháza kistermé- ben gyűlést tart.

* Szerelmeskedés — Schnitz- ler dráma.

* Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértol-ulásoknál, fejfájásnál, álmatlan- ságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorra 1 po- hár természetes „Ferenc József” keserűvizet. A belorvosi kliniká- kon szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc József víz az ideális hashajtó minden jellemző tulaj- donságát egyesíti magában. Kap- ható gyógyszerárakban, drogé- riákban és fűszerüzletekben. 3879-1

Figyelem!

Szebb, mint a Névtelen ember, érdekfeszítőbb, mint a Repülés a föld körül

Az ezerarcu asszony

Utazás Newyork, San-Francisco Hajva, Kuba, Kina, Japánon át.

* Schütz Albertné lemondása. Tegnap került nyilvánosságra özv. Schütz Albertnének, jótékonyasá- gáról közismert váradi uriaszony- nak Nagyvárad tanácsában viselt tagságáról való lemondása. Schütz Albertné már régebben foglalko- zik azzal a gondolattal, hogy min- denféle közszerepléstől visszavo- nul. A városi tanács üléseivel já- ró izgalmak legtöbbször kimerítet- ték. A polgármester Schütz Al- bertné lemondását mély sajnálko- zással vette tudomásul és azt jó- váhagyás céljából a belügyminisz- teriumba terjesztette fel. Utódja minden valószínűség szerint az izr. nőegylet elnökségének egyik tagja lesz.

* Ma Iglói diákok a Hey- manban.

* Hugó Viktor összes regényei- nek és elbeszéléseinek új ki- adása. Christensen és társa (Gu- tenberg könyvkiadóvállalat, Bu- dapest, IV. Váci-utca 17.) a minden oldalról hozzá intézett kéréseknek engedve, elhatároz- ta, hogy Dumas és Dickens re- gényei, valamint Brehm „Tierle- ben” című világhírű művének so- rozatos kiadásai mellett, mint 4. sorozatot, Hugó Viktor összes re- gényeit és elbeszéléseit is olcsó s mindamelllett díszes kiadásban és irodalmi színvonalon tartott for- dításban, amely Schöpflin, Ka- rinthy, Szini Gyula és a legjobb magyar fordítók munkáját dicsé- ri, képei pedig Prihoda István mű- vészetről tanuskodnak, juttatja el a magyar olvasókörönség kezé- be. A Gutenberg cég ezzel a vál- lalkozásával is, eredeti célkitűzé- séhez képest a klasszikus írók re- mekművet akarja könnyen hozzá- férhetővé tenni a magyar olvasó- körönség számára, amely eddigi kiadmányait is oly példátlan párt- fogásban részesítette. Aki a mai lapokban megjelent hirdetéssze- lyvényt kivágja és fentebbi címre, a kiadóhivatalba beküldi, annak, a hirdetésben feltüntetett felté- telek mellett, ezeket a műveket is ingyen küldik meg.

Orlow

Petrovich—Vivian Gibson

Orlow

* Ezerarcu asszony — szebb, mint a Repülés a föld körül.

○ Az Egyetértés folyó hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor vá- lasztmányi ülést tart a Sportszö- vetség helyiségében, Alexandri (Teleki) utca 3.

* Iglói diákok!

* Jeruzsálem, vagy a Föld szava, nagy Ufa premier.

* Már 10 lelört — körüljá- hatja a világot, ha megváltja jegyét az Apolló mozgóba — az Ezerarcu asszonyhoz.

* Rendőri hírek. Gonda Vil- mos fakereskedő fejelentést tett, hogy a püspöki-i uton lévő telepéről tizezer lei értékű anyagot elloptak. A nyomozás folyik. — Nagy Eszter kis- leányt, Papp György Aradi-ut 9. szám alatti ház tulajdonosá- nak a kutyája megharapta. A gyereket a kolozsvári Pasteur- be szállították. — Hercz Imre kereskedő fejelentést tett, hogy raktárából 12 kilogram kolbaszt és négy hordó ubor- kát elloptak. — Kiss Gábor hentes arról tett panaszt, hogy füstölőjéből 25 kgr. szalonna tűnt el. Az éhes tolvajokat ke- resi a rendőrség.

* Iglói diákok!

* Házasság. Erdélyi Ko- lozsváry Jenő, Budapest fővárosi műszaki főtisztviselő és Rölich Juci urasszony (Oradea) Budapesten házassá- got kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

* Ezerarcu asszony — az Apolló mozgóban.

* Szobatóz a Löblé-gyár te- lepén. Ma hajnali 4 órakor a Löblé-gyár telepén lévő gond- noki lakásban szobatóz tá- madt. A gyorsan kivonult tűz- oltóságnak hamarosan sikerült a tüzet lokalizálni, amely ilyenformán nagyobb veszél- met nem idézett elő.

* Ezerarcu asszony — szebb, mint a Névtelen ember.

* Felkéretnek a NAC összes I. I.-b és ifi látékosok hogy vasárnap délelőtt 10 órakor a Károty-pályán feltétlenül meg- jelenni sziveskedjenek a mezeli futóverseny céljából, amit a nagy érdeklődés miatt megis- mételünk. Futóverseny után könnyebb természetű futball- tréning. Csillag amatőr- tréner.

* Szerelmeskedés — Schnitz- ler dráma.

* Vak-partie-kat játszik egyik legkiválóbb sakkjá- tékosunk. A sakk-osztály ve- zetősége értesíti tagjait, hogy szombat este egyik legkivá- lóbb játékosunk vak-partie-kat játszik klubhelyiségünkben. — Ugyancsak ezuton értesítjük tagjainkat, hogy a versenyre benevezéseket még szombat este elfogadunk, mikor is egy- uttal a sorsolásokat is meg- ejtjük. Kívánatos volna ösz- szes tagjaink részvétele ezen versenyen, annál is inkább, mivel ez a verseny csak előfu- tária annak a torniarnak, mely Nagyvárad bajnokságát hivatott eldönteni. A vezetö- ség.

* A chickes öltözködés alap- ja a szép termet, mit modern szabású és jó formájú haskötö- melltartó által lehet elérni, melyek kedyezménves á r b a n m e g r e n d e l h e t ö k : Kováts Sándorné haskötő spe- cialistánál, Nilgesz-telep. 4

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

A Banca Poporala din Bihor S. A. (Biharmegyei Népbank) alulírott felszámoló bizottsága ezennel közzhírré teszi, hogy 1928. évi február hó 9-én d. u. 4 órakor a Parcul Traian 12. szám alatti irodahelyiségében (Dr Váradi Ödön-ház), nyilvános árverésen el fognak adatni különféle berendezési tárgyak egyenként és több értékpapír egy tömegben. Az árverelők ajánlata felett a felszámoló bizottság nyomban határoz. A vételi illeték vevőt terheli. A vételár azonnal fizetendő.

Részletesebb feltételek megtudhatók Dr Kabos Béla ügyvéd, a felszámoló bizottság elnökénél (Bul. Reg. Ferdinánd 2. sz.) 301

Banca Poporala din Bihor S. A. in lichidare.

Felhívás!

Hitközségünk t. tagjait felkérjük, hogy az idei pászkaszükségletüket február hó 5-től kezdve február hó végéig bezárólag a hitközségi irodában (Zárda-utca 2.) a hivatalos órák alatt feltétlenül előjegyeztesse sziveskedjenek. Minden előjegyzett kilogramm pászka illetőleg pászkahúst után 15, azaz tizenöt lej előleg fizetendő.

Mindazok, kik előleget fizettek 4 (négy) lejtel olcsóbban kapják a pászkát.

Tekintettel a liszt magas árára és a nagy előállítási költségekre, a hitközség az előjegyzéshez, illetőleg a leelőlegezéshez mérten fog pászkáról gondoskodni, nehogy lényegesebb mennyiség megmaradjon, amit csak veszteséggel lehet eladni, avagy a pászkaszűrés befejezése után ismét sütni kelljen, akár az ünnep hetében, akár a télünnepeken, ami az előállítási költségeket megrágnia.

Különösen nyelveztetjük azokat, akik kedvezményre tartanak igényt, hogy a leelőlegezést idejében eszközöljék és azok, akik ingyen pászkát akarnak kapni, jelentkezzenek, hogy idő legyen bevizsgálni és megállapítani az igényjogosultságot, mert akik a fenti időben nem jelentkeznek, sem kedvezményes, sem ingyen pászkát nem kapnak.

Elvárjuk hitközségünk összes tagjaitól, hogy a fentieket figyelembe véve jelen felhívásunknak pontosan eleget tegyenek.

Oradea, 5688. Szombat hó 10-én. 1928. február hó 1-én.

Orth. Izs. Hitk. Előljárósága.

Figyelem!

Raktáron levő hálók, ebédlők, szalagarnitúrák, hencserek, hajlított butorok minden elfogadható árban elárussítatnak

Hartstein Jenő
butorraktár

General Moşoiu (Kert)-u.
1. szám. 280

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

APRÓHIRDETESEK

Az apróhirdetések között egy szó 4 leibe kerül, vastagabb betűvel 8 lei. A legkisebb apróhirdetés 40 lei. Allástkeresőknek 50% - Vidékről az apróhirdetés a postautalvány szelvényére írva küldhető be. - Az apróhirdetés előre fizetendő. Jelígs hirdetés címét a kiadóhivatal nem mondhatja meg. Ilyenkor a jelíggel ellátott írásos ajánlatot kell beküldeni. Minden címet vagy telvilágosítást kérő levélhez vagy válaszbélyeget vagy pedig egy levelezőlapot kell mellékelni.

LEVELEZÉS

KÉPKERETEZÉST, nagy árú készlet redukálás miatt, gyári áron alul készítik. Banyik, Vlahuta (Szent János) utca 6. nyílt üzlet. 3887

LACIKAM. Leveled ma érkezett, jól vagyunk, sok csók. 192

LAKÁS

URIEMBERNEK központban butorozott szoba, fűdőszoba használattal, esetleg teljes illátással azonnal kiadó. Cím: Hegedüs hirlapirodába kérek. 13

KÖZPONTBAN elegáns butorozott szoba, teljes illátással, zongorahasználattal kiadó. Cím: Vlahuta (Szent János) utca 6. 191

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnaira, fűtés és világítással együtt, havi 1500 leiért kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portásánál. 3950

KÜLÖNBEJARATU szobát varrodának, Vlahuta (Szent János) utca elején keresek. Ajánlatot „Sürgős” jelíggel Hegedüs hirlapirodába. 177

BUTOROZOTT utcai szoba, fűdőszobával kiadó. Cím: Plett hálósobák eladó. Szőnyegjavítást vállalunk. Balla, Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 29.

IRODANAK vagy garson lakásnak főutca elején két butorozott szoba azonnal kiadó. Cím: Hegedüs hirlapirodában. 183

ALKALMAZÁS

NAPI 1000-2000 leit könnyen kereshet pár órai munkával. Cím: Rudolf Mossenál, Alexandri (Teleki) utca 2. 34

ÖNALLÓ magyar, német levelező, perfect gép- és gyorsíró, könyvelő állást keres. „Korrespondent” jelíge kiadóhivatal.

MINDENES szakácsnő, évs bizonyítvánnyal kis csalárhoz azonnaira felvétetik. Singer, Take Jonescu (Körös) utca 10. 181

PERFECT gép- és gyorsíró, magyar, német kerestetik. Románul tudók előnyben. Ero film, Brassó. Jelentkezés személyesen a Hegedüs hirlapirodában, hétfőn délután 3-4-ig. 184

SZAKÁCSNŐNEK, háziasszony-nak egyformán nélkülözhetetlen az „Anchor” bálnéküli petroleumgázfűző. Nem füstöl, szagtalan, üzembiztos, takarékos. Lerakat; Váradi Lajosnál, Avram Jancu (Kossuth) u. Sas-palota. 293-2

HELYI képviselőt keres fix fizetéssel és magas százalékkal, jól bevezetett lapvállalat; csak komoly, kellő ismerettel és személyi garanciával bíró egyének ajánlatot kérjük a következő címre: „KAVIAR” lapkiadóvállalat, Timisoara. 189-II

Ne vegyen bulort,

míg meg nem lehn raktárakat

Allandóan raktáron: Tele és fellele hálósobák, festett hálósobák és konyhák, leány és gyermekszobák, ebédlők, matracok, hencserek, sodronyágybetétek stb. stb.

Legolcsóbb árak. Kedvező fizetési feltételek.

Iosif Valcan (Ragy Sándor)-utca 10.

Halkogyasztók!

Friss halszállítmányunk megérkezett. Mától kezdve mindenütt kaphatók **aranydíjára füstölt**

óriás bücklingjeink

1 darab 250-300 gr. :: Csak 14.- Lei

Az óriás bückling kétszer nagyobb az eddigiéknél, tehát 40% kal olcsóbb.

Siessen vásárolni, amíg a készlet tart. Két darab elegendő egy családnak egyszeri étkezéshez. Vitamintartalma utolérhetetlen.

„Kalla” halkonzervgár Timisoara

Minden fűszer és csemegeüzletben kapható

ÜGYES rikkancs fiut felveszek fizetéssel Propp újságáros, Bihoreanával szemben.

NÉMET, román, nevelőnőt kérek iskolás gyermek mellé délutáni elfoglaltságra felvennék. Franciá tudók előnyben. Silbermann, Carolina Victoriei (Kolozsvári) utca 9. 188

PERFECT gép- és gyorsíró diktandóra román, állást keres. Cím a kiadóban.

DEUTSCHES Fraulein suche zwei Kindern per sofort oder Febr. Cosbuc (Szalárdi) utca 12. 192

ADÁS-VÉTEL

SÖTÉTKÉK öltöny 17-18 éves fiunak, teljesen jó, eladó. Zárda-utca 1. l. em. 18

EGY előmelegítő kályha, kápasztiva eladó olcsón. Pictor Grigorescu (Mészáros) utca 4. Hálaposztály.

NAGYON olcsón eladó konyhaedények, előszobaszekrény, porszívógép, alumínium edények, különböző konyhaedények, márkás nyakpek, egyes faágyak, sodronygyap, hintaszék, jókarban levő női ruhák stb. Marasesti (Lázár Vilmos) utca 1. fdsz. jobbra. 19

ÜZLETHAZ, kisebb városban 22 év óta fennálló üzlet, ismét kenyér üzlettel eladó. Cím: Hegedüs hirlapirodában.

JÓKARBAN levő használt cikliket veszek. Vlahuta (Szent János) utca 29.

PÉNZKOLCSON

PÉNZKOLCSONT nyújt az üzletre egyezer leitől kezdődően. Háztulajdonosok Bankja, Delancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. 19

KÜLÖNFÉLÉK

EGY 4-5 éves gyereket gondozásba elvállalok. Borsine, Decembert (Vitéz) utca 25.

15.000 lei kaucióval fényképezés megélhető. Horontiu, Tihia.

DISZNÓTOR szombat este Alexandru (Teleki) és Decembert (Vitéz) utca sarki vendéglő volt Schwartz. - Ugyanott: romfogásos ebéd 35 lei

VAROS forgalmas helyén bevezetett női kalapüzlet, elköltözés miatt átadó. Cím: Hegedüs hirlapirodában.

MŰHELY, raktárnak, tágas, világos helyiségek kiadó. Hegedüs hirlapirodában.

KÉZIMUNKAK bizományos, bukaresti szalonom részére ajánlatot kérek. Fenyvesné, Tace Ion (Körös) utca 67.

VITÉZ Mihály (Nagyipiac) forgalmas helyén egy fél üzlet helyisége átadó. Cím a kiadóban.

HÖLGYEIM! az „Anchor” bálnéküli petroleumgázfűző mellé nincs győtrő konyhahőség. Teljesen füst és szagmentes előjegyzett 70% tüzelőanyag. Megtakarítás. Lerakat; Váradi Lajosnál, Avram Jancu (Kossuth) u. Sas Palota.